

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

комунального закладу

«Харківський ліцей №107

Харківської міської ради»

_____ С.В.Есауленко

_____ року

РІЧНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №107
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»
НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою

Комунального закладу

«Харківський ліцей №107

Харківської міської ради»

Протокол №11 від 30.05.2023

Додаток

до освітньої навчальної програми,

затвердженої наказом ХЛІ № 107

від 30.05.2023 року № 39

Харків

2023

**Пояснювальна записка
до річного навчального плану
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №107
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»
на 2023/2024 навчальний рік**

I. Загальні засади

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №107 ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ» (далі – ХЛ №107) здійснює планування своєї діяльності на підставі ст. 53 Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти, Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01), освітньої програми ХЛ №107 (профільна середня освіта) для 10-х, 11-х класів, освітньої програми ХЛ № 107 (для базової середньої освіти), освітньої програми ХЛ № 107 (початкова освіта), власного Статуту.

ХЛ № 107 має таку структуру:

- школа I ступеня;
- школа II ступеня (починаючи з 8 класу з поглибленим вивченням української мови, біології, хімії, алгебри та геометрії);
- школа III ступеня – ліцей (профільне навчання 10-11 класи).

У 2023/2024 навчальному році у ХЛ №107 функціонуватимуть 35 класів, в яких навчатимуться 892 учні.

Мова навчання в 1-11-х класах ХЛ № 107 – українська.

У ХЛ №107 запроваджено профільне й допрофільне навчання, яке передбачає поглиблене вивчення окремих предметів (8-9-ті класи) та введення курсів за вибором, спецкурсів.

Ураховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів у школі III ступеня навчання організовується за чотирма основними напрямками диференціації навчання: у 10-А і 11-В класах – за філологічним напрямом (профіль української філології), у 10-Б і 11-Б класах – за природничо-математичним напрямом (біолого-хімічний профіль), у 10-В класі – за природничо-математичним напрямом (математичний профіль), у 11-А класі – за технологічним напрямом профільного навчання.

Відповідно до Статуту, згідно з рішенням педагогічної ради (протокол засідання педагогічної ради №11 від 30.05.2023), відповідно до заяв батьків учнів 8-А, 8-Б, 8-В, 8-Г, 9-А, 9-Б, 9-В класів, у ХЛ №107 організовано допрофільне навчання: функціонуватимуть класи з поглибленим вивченням української мови (8-А, 8-Г, 9-А), поглибленим вивченням алгебри та геометрії (8-В, 9-В) та поглибленим вивченням біології та хімії (8-Б, 9-Б). Варіативні частини навчальних планів цих класів передбачають розподіл додаткового часу з урахуванням поглибленого вивчення профільних предметів (8-А, 8-Г, 9-А – української мови; 8-В, 9-В – алгебри та геометрії; 8-Б, 9-Б – біології та хімії).

Річний навчальний план ХЛ №107 на 2023/2024 навчальний рік складено на основі типових навчальних планів та освітньої програми ХЛ № 107:

- річний навчальний план 1-2-х класів за Типовим навчальним планом для 1-2 класів початкової школи (таблиця 1) (Типової освітньої програми розробленої під керівництвом Савченко О. Я, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти») – Додаток 1;
- річний навчальний план 3-4-х класів за Типовим навчальним планом для 3-4 класів початкової школи (таблиця 2) (Типової освітньої програми розробленої під керівництвом Савченко О. Я, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743-22 «Про

- затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти») – Додаток 1;
- річний навчальний план 5-6-х класів за Типовим навчальним планом для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток 3) (Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти») – Додаток 2, Додаток 3;
  - річний навчальний план 7-х класів за Навчальним планом закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (Таблиця 1) (Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня») – Додаток 4;
  - річний навчальний план 8-9-х класів за Навчальним планом класів з поглибленим вивченням окремих предметів (Таблиця 8) (Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня») – Додаток 5, Додаток 6;
  - річний навчальний план 10-11-х класів за Навчальним планом для 10 - 11 класів закладів загальної середньої освіти (Таблиця 2) та згідно з Орієнтовною кількістю навчальних годин для профільних предметів (Таблиця 3) (Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493) – Додаток 7, Додаток 8.

II. Порядок вивчення окремих предметів

Навчальний план ХЛ №107 включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором, факультативів, індивідуально-групових занять та консультацій.

У 1-4-х класах початковий час, передбачений на варіантну складову (1 година), розподілений на підсилення предметів інваріантної складової, а саме на вивчення: української мови у 1-х класах – 1 година, у 2-х класах по 0,5 годин на вивчення української мови та читання, у 3-4-х класах по 0,5 годин на вивчення української мови та літературного читання.

Інваріантна складова річних навчальних планів 5-6-х класів передбачає вивчення таких інтегрованих курсів: «Пізнаємо природу» – 2 години для 5-6-х класів, «Досліджуємо історію і суспільство» – 1 година для 5-х класів, 2 години – для 6-х класів, інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» – 1,5 години для 5-6-х класів. У рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» буде вивчатись предмет «Культура добросусідства» (0,5 години на тиждень).

У навчальному плані для 5-6-х класів години варіативної складової (2 години) використані на вивчення предмета інваріантної складової, зарубіжної літератури – 0,5 годин, на вивчення курсу за вибором «Українознавство» – 1 година, на факультатив з образотворчого мистецтва – 0,5 годин. Курс за вибором «Українознавство» є обов'язковим для відвідування всіма учнями класу та передбачає оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з рішенням педагогічної рада про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента (протокол засідання педагогічної ради №11 від 30.05.2023).

Враховуючи біолого-хімічний напрям навчально-виховної роботи в ліцеї, за рахунок варіативної складової впроваджене вивчення циклу біолого-

хімічних дисциплін, починаючи з основної школи: курс за вибором «Життя рослин» – 7-мі класи (по 1 годині на тиждень), факультатив «Цікава хімія» – 7-мі класи (по 1 годині на тиждень). Курс за вибором «Життя рослин» є обов'язковим для відвідування всіма учнями класу та передбачає оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з рішенням педагогічної рада про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента (протокол засідання педагогічної ради №11 від 30.05.2023). У навчальному плані 7-х класів години варіативної складової (у обсязі 0,5 годин) будуть використані на індивідуально-групові заняття з української мови.

Години, виділені на вивчення спеціалізованих предметів у допрофільних класах, розподілені наступним чином:

- у 8-А, 8-Г, 9-А класах з поглибленим вивченням української мови – по 2 години на вивчення української мови;
- у 8-Б класі з поглибленим вивченням біології та хімії – 2 години на вивчення біології, 1,5 години на вивчення хімії;
- у 9-Б класі з поглибленим вивченням біології та хімії – 2 години на вивчення біології, 1 година на вивчення хімії;
- у 8-В класі з поглибленим вивченням алгебри та геометрії – 2,5 години на вивчення алгебри та 1 година на вивчення геометрії;
- у 9-В класі з поглибленим вивченням алгебри та геометрії – 2 години на вивчення алгебри та 1 година на вивчення геометрії.

У 8-А, 8-Г класах з поглибленим вивченням української мови введено курс за вибором «Українознавство» (по 1 годині на тиждень) та курс за вибором «Юні мовознавці» (по 0,5 години на тиждень). Обрані курси за вибором є обов'язковими для відвідування всіма учнями класу та передбачають оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з рішенням педагогічної рада про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента (протокол засідання педагогічної ради №11 від 30.05.2023). Додаткові години на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації у навчальному плані для 8-х класів

використані на проведення індивідуально-групових занять з української мови – по 1 годині для всіх 8-х класів та проведення індивідуально-групових занять з біології – по 1 годині для всіх 8-х класів.

З метою поглиблення пізнавального інтересу учнів до історії рідного краю, міста Харкова впроваджено спецкурс «Харківщинознавство» у 9-А класі (1 година на тиждень) з обов'язковим оцінюванням навчальних досягнень учнів та виставленням балів з даного предмету до документа про базову середню освіту. У 9-Б, 9-В класах – факультатив «Харківщинознавство» (по 1 годині на тиждень) з обов'язковим відвідуванням усіх учнів класу, оцінюванням навчальних досягнень учнів та виставленням балів з даного предмета до документа про базову середню освіту (протокол засідання педагогічної ради №11 від 30.05.2023).

Враховуючи побажання батьків, з метою розвитку комунікативних навичок, підготовки до національного мультипредметного тесту у 10-А, 11-В класах філологічного напрямку збільшено кількість годин на викладання української мови та української літератури на 2 години на тиждень, іноземної мови (англійської) у 10-А класі – на 1 годину на тиждень, у 11-В класі – на 2 години на тиждень за рахунок додаткового часу на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів. У 10-Б, 11-Б класах біолого-хімічного профілю збільшено кількість годин на викладання біології і екології на 3 години на тиждень, на викладання хімії у 10-Б – на 1,5 години на тиждень, у 11-Б – на 3,5 години на тиждень за рахунок додаткового часу на поглиблене вивчення предметів. У 10-В класі математичного профілю збільшено кількість годин на вивчення математики: предмету алгебра і початки аналізу – на 2,5 годин на тиждень, предмету геометрія – на 3 години на тиждень. В 11-А класі технологічного профілю 6 годин на тиждень відводяться на навчально-тренувальні заняття з автосправи (УВАГ).

З метою підвищення рівня фінансової грамотності учнів старшого віку у 10-Б класі математичного профілю впроваджений спецкурс «Фінансова грамотність» – 1 година на тиждень.

Для кращого засвоєння учнями програмного матеріалу, якісної підготовки до національного мультипредметного тесту, враховуючи специфіку регіону та заяви батьків, введені години індивідуально-групових занять та години на відвідування факультативів у 10-11-х класах :

- індивідуально-групові заняття з української мови: у 10-А, 10-Б , 10-В, 11-Б класах – по 1 годині на тиждень, у 11-А, 11-В класах – по 1,5 години на тиждень;
- індивідуально-групові заняття з математики: у 10-А, 10-Б класах – по 1 годині на тиждень;
- факультатив «Ділова українська мова»: у 10-А класі – 0,5 годин на тиждень, у 10-Б класі – 1 година на тиждень, у 11-А, 11-Б, 11-В класах – по 1 годині на тиждень.

Зміст предмету «Фізична культура» реалізовуватиметься за рахунок модулів, які визначені шляхом анкетування учнів:

- 5–6-ті класи – гімнастика, футбол, волейбол, легка атлетика, баскетбол;
- 7–8-мі класи – футбол, волейбол, легка атлетика баскетбол;
- 9-ті класи –футбол, волейбол, баскетбол, легка атлетика;
- 10–11-ті класи – футбол (хлопці), волейбол (дівчата), баскетбол, легка атлетика.

Викладання предмету «Захист України» в 10-х та 11-х класах здійснюватиметься відповідно до програми для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 в обсязі 2 години на тиждень: 1,5 години за рахунок інваріантної складової робочого навчального плану та 0,5 години – за рахунок додаткового часу на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів.

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових річного навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5; 1,5; 2,5; 3,5; 4,5; 5,5) викладатимуться упродовж навчального року: ціла частина – щотижнево, дробова (0,5 години) – по 1 годині через тиждень.

У 1-7-х класах освітня галузь «Мистецтво» реалізовуватиметься окремими навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», викладання яких проводитиметься по 1 годині на тиждень, у 8-9-х класах – інтегрований курс «Мистецтво» по 1 годині на тиждень.

Вибірково-обов'язкові предмети у 10-х та 11-х класах розподілені таким чином:

- інформатика – по 1,5 години у всіх 10-х та 11-х класах;
- мистецтво – по 1,5 години у 10-А, 10-Б, 11-Б та 11-В класах;
- технології – по 1,5 години у 10-В, 11-А класі.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» при вивченні окремих предметів у навчальному закладі запроваджується поділ класів на групи:

- при вивченні іноземної мови (англійської), якщо в класі більше 27 учнів);
- при проведенні уроків з української мови, якщо в класі більше 27 учнів;
- при проведенні уроків з фізичної культури у 10–11-х класах (окремо для хлопців і дівчат, якщо в класі більше 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні практичних занять з інформатики (клас ділиться на 2 групи, але не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні семінарських, лабораторних і практичних занять за лекційною формою навчання з біології та хімії в ліцейських класах природничо-математичного напрямку (10-Б, 10-В, 11-Б класи) та в класах з поглибленим вивченням біології та хімії (9-Б, 10-Б, 11-Б класи), якщо в класі більше 27 учнів;

- при проведенні уроків трудового навчання у 5–9-х класах (окремо для хлопців і дівчат, якщо в класі більше 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі).

Поділ класу на групи при вивченні предмету «Захист України» здійснюватиметься окремо для юнаків та дівчат, але в групі не повинно бути менше 5 учнів.

Навчальні предмети інваріантної складової робочого навчального плану викладатимуться за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Курси за вибором, спецкурси, факультативи викладатимуться за державними і регіональними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

III. Структура навчального року

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 червня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні», освітній процес у 2023/2024 навчальному році розпочнеться в День знань 1 вересня і триватиме до 28 червня 2024 року. Згідно статті 16 Закону України "Про загальну середню освіту" структуру навчального року та строки проведення канікул встановлюють заклади загальної середньої освіти за погодженням з місцевими органами освіти.

Навчальні заняття у ХЛ № 107 організовуються за семестровою системою:

- I семестр - з 1 вересня по 29 грудня 2023 року.
- II семестр - з 15 січня по 31 травня 2024 року.

Орієнтовні терміни канікул у 2023/2024 навчальному році:

- осінні - з 23 жовтня по 29 жовтня 2023 року - 7 днів;
- зимові - з 30 грудня 2023 року по 14 січня 2024 року - 16 днів;
- весняні - з 25 березня по 31 березня 2024 року - 7 днів;

– літні - з дня закінчення навчального року до 31 серпня 2024 року.

Додаткові тижневі канікули для учнів 1-х класів: з 19 по 25 лютого 2024 року - 7 днів. Останній дзвоник: 31 травня 2024 року.

Тривалість уроків у ХЛІ №107 становить: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2–4-х класах – 40 хвилин, у 5–11-х – 45 хвилин під час очного навчання. Згідно з наказом Міністерства Охорони Здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» в умовах воєнного стану безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

- 1-2 класів - 2 навчальних занять по 30 хвилин або 3 - по 20 хвилин;
- 3-4 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 30 хвилин, або 4 - по 20 хвилин;
- 5-6 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 35 хвилин, або 4 - по 25 хвилин;
- 7-9 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 40 хвилин, або 4 - по 30 хвилин, або 5 - по 25 хвилин;
- 10-11 класів - 3 навчальних занять по 45 хвилин або 4 - по 35 хвилин, або 5 - по 30 хвилин, або 6 - по 25 хвилин.

Навчальна практика протягом 2023/2024 навчального року буде проводитися під час навчальних занять з використання технологій дистанційного навчання (протокол засідання педагогічної ради №14 від 31.08.2023):

- у 1-4-х класах – 12 академічних годин;
- у 5-6-х класах – 30 академічних годин;
- у 7-8-х класах – 40 академічних годин;
- у 10-х класах – 50 академічних годин.

Державна підсумкова атестація буде проводитись відповідно до чинного Положення про державну підсумкову атестацію учнів.

У зв'язку із запровадженням воєнного стану на території України, за погодженням з відповідними місцевими органами Управління освітою, можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Режим роботи закладу: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Директор

комунального закладу «Харківський ліцей №107

Харківської міської ради»

С.В.ЕСАУЛЕНКО